

Havaya, suya, toprağa cemre nasıl düşer?

03.03.2004 - 01:44

Takvimlerde yer alan ``cemre düşmesi`` zaman zaman konuşulur. Çoğu kişinin bu konuda bilgisi ise çok sınırlı... Yazar Ahmed Şahin, konuya açıklık getiren bir yazı yazdı. Ahmed Şahin yazısı:

Soru: Takvimler, havaya, suya, toprağa cemre düştü, diyorlar. Cemre nedir ki, havaya, suya, toprağa düşsün?.. Düşünce de bizi sevindirmiş olsun?.. Doğrusu, her söylenişte merak ediyorum bu cemre düşme olayını. Cemre nasıl bir varlıktır, ne kadar büyüklükte, ne kadar da ağırlıktadır?.. Bakınca hemen görebilir miyiz onu?.. Efendim,

okuyucumun merakı yerinde bence. Çünkü çocukluk günlerimizde biz de şubat ayının yirmisinden sonra martın beşine kadar hep cemre arardık işin doğrusunu sorarsanız. Zaten şiddetli geçen soğuk kış ayları boyunca hasretle tekrar edilen temenni hep aynı olurdu:

-Ah bir cemre düşse.. gerisi kolay.. diye hayıflanıp durulurdu... Nitekim soğukların şiddeti kırılır, yarı güneşli günler başlar, bir müjde bizim dünyamızı altüst ederdi:

-Bugün yirmi bir şubat. Yani cemrenin havaya düştüğü gün!.. Hemen güneşli duvar diplerine çıkar, havaya düştüğü bir müjde gibi söylenen sevgili cemreyi seyretmeye yönelirdik. Ne yazık ki bunca arzularımıza rağmen sevgili ve de sevimli cemreyi havada bir türlü göremezdik. Bir haftalık bir arayıştan sonra içimize bir ümitsizliğin çöktüğü sıralarda bir müjde daha uçurulurdu:

-Cemre bugün de suya düştü!.. Demek ki daha da yaklaştı bize. Hemen elimize sopaları alır, buzlu suların içinde cemre aramaya başlardık... Ne yazık ki çok yakınımızda olmasına rağmen cemreyi buzlu suların içinde de bulamazdık... Ümitsiz bir bekleyiş yine başlardı. Ama bu çok sürmez, yeni bir söylenti daha çıkarılırdı:

-Bugün beş mart. Artık cemre toprağa düştü!..

Tam bir fırsat diye düşünürdük. Çünkü toprağa düşen cemreyi bulmak daha kolay olacaktır...

Hemen hazır bekleyen sopalarımızla nemli toprakları deşelemeye koyulur, büyük bir ümitle cemre aramaya yönelirdik..

-Bulur muyduk?..

-Nerde!..

İtiraf etmeliyim ki, çocukluğumuzun bu cemre arayışları hâlâ zihnimde sanki çakılı durmaktadır. Her sene yirmi şubattan itibaren düşmeye başlayan cemre günlerinde aynı olayları bir daha hatırlar, yeniden bir cemre arayışına yönelirim sanki. Bulur muyum havada, suda, toprakta aradığım cemreyi?

Hayır. Ne havada, ne suda ne de toprakta bulamadım aradığım cemreyi. Ama hiç beklemediğim bir yerde, bana en yakın bir durumda buldum cemreyi.

Meğer hiç de uzaklarda değilmiş; havada, suda, toprakta aradığım cemre. İki elle tuttuğum kitabın sayfaları arasındaymış. Bakın ne diyor elimde tuttuğum kitap cemre için:

-Cemre, Arapça bir kelimedir. Ateş, kor, köz manalarına gelir... Yani sıcaklık! demektir.

Halkımız öteden beri şubatin yirmisinden sonra cemre havaya düştü, derler, yani baharın müjdecisi sıcaklık, havada başladı demektir. Bundan bir hafta sonra da cemre suya düştü, derler. Bununla da sıcaklığın suda başladığını

ifade etmiş olurlar. Bir hafta sonra martın beşinde ise, cemrenin toprağa düştüğünü dile getirirler. Bununla da sıcaklığın artık toprakta da başladığını, toprağa tohum atma devresinin başlayabileceğini anlatmış olurlar.

Demek ki, benim maddi bir cisim gibi havada, suda, toprakta aradığım cemre aslında itibari bir mefhummuş. Sıcaklığın belli yerlerde başlama tarihleriymiş. Kışın soğukları önce havada kırılır, sonra suda, sonra da toprakta.. demeye getirilirmiş...

Bilmem, bu uzun çocukluk hatırasından sonra okuyucum cemre konusunda bir fikir sahibi oldu mu?..